

Ankenævnet *for* Forsikring

Den 26. april 2023 blev i sag nr. 98955:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

mod

PFA Pension
Marina Park
Sundkrogsgade 4
2100 København Ø

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har forsikring ved tab af erhvervsevne. I klageskema af 13/11 2022 har klageren bl.a. anført:

"PFA vurderer at min arbejdsevne er varig og generel nedsat med mindst halvdelen af min erhvervsevne og ikke to tredjedele i mindst et år, som er betingelsen for udbetaling af PFA engangssum.

Min læge vurderer at jeg maks. kan varetage et job på 7,5 timer om ugen, hvilket jeg har været siden 20 august 2021. Dette svarer til mindst to tredjedele nedsat erhvervsevne.

Hvad vil du konkret opnå hos selskabet?

At få udbetalt min berettiget engangssum for nedsat erhvervsevne."

Selskabet har den 7/2 2023 bl.a. redegjort for sagsforløbet og afgørelsen således:

"Klager mener, at hun er berettiget til udbetaling af PFA Engangssum.

Selskabet finder ikke, at hun opfylder forsikringsbetingelserne for udbetaling af PFA Engangssum.

Selskabet bemærker, at klager har bevisbyrden for, at der foreligger et dækningsberettiget erhvervsevnetab.

Forsikringsaftalen

Klager blev den 1. juni 2014 omfattet af en pensionsordning med forsikringsdækning ved tab af erhvervsevne gennem sin ansættelse som ... i [virksomhed1].

Ordningen, der er privat videreført pr. 1. november 2020, giver bl.a. ret til udbetaling af en invalidesum efter en karenperiode på 12 måneder, hvis den forsikredes generelle erhvervsevne er varigt nedsat med mindst 2/3 som følge af sygdom eller ulykkestilfælde.

Erhvervsevnen anses for nedsat til en tredjedel eller derunder, hvis den forsikrede – efter selskabets vurdering – ikke længere er i stand til at tjene mere end en tredjedel af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, anciennitet og alder. Bedømmelsen sker på grundlag af en helhedsvurdering under hensyn til den forsikredes helbredstilstand, uddannelse og tidligere beskæftigelse.

Der henvises til klagers pensionsbevis af 8. oktober 2019 (bilag A) og punkt 6.2. i Pensionsvilkår for PFA Plus pr. 8. oktober 2019 (bilag B).

Sagsfremstilling

Klager, der er født i ... er ufaglært og har hidtil arbejdet som ... i [virksomhed1] med arbejdsopgaver bestående i ... , hvorved hun oppebar en årsløn på 266.000 kr. Selskabet henviser til klagers CV, der fremlægges som bilag C, og hendes ansøgning af 19. august 2020, der fremlægges som bilag D.

Klager er tidligere opereret for en diskusprolaps i lænderyggen i 2012 med godt resultat, og har efterfølgende arbejdet 37 timer om ugen på ordinære vilkår frem til 2019.

Den 28. oktober 2019 sygemeldte hun sig på ny på grund af lænderygproblemer.

Det fremgår af journaloplysningerne fra kommunen, fremlægges som bilag E: *Den 16. januar 2020, at klager oplyste, at hun ikke havde et godt forhold til sin arbejdsgiver, og at hun ikke havde snakket med ham siden sin sygemelding.*

Den 17. februar 2020, at hun var blevet opsagt fra sit arbejde.

Den 23. april 2020, at hun oplyste, at hun fremadrettet ikke mente, at hun helbredsmæssigt kunne holde til et arbejde som ... grundet de vrid, der er ved [arbejdet], og at hun skulle have et arbejde uden tunge løft og med vekslende arbejdsstillinger.

Den 31. juli 2020 fratrådte hun ansættelsen, og den 19. august 2020 ansøgte hun om udbetaling ved tab af erhvervsevne (bilag D).

Den 11. september 2020 fik hun foretaget en dekompression og prolapsfjernelse på samme niveau i lænden som i 2012.

Det fremgår af statusattest af 22. oktober 2020 fra læge ... ved Ortopædkirurgisk Rygklinik ... , fremlægges som bilag F, at operationen var forløbet planmæssigt, og at det ikke var den umiddelbare vurdering, at der ville blive varige skånehensyn.

Det fremgår videre af oplysningerne fra kommunen (bilag E): *Den 14. december 2020, at klager oplyste, at hun oplevede, at det var begyndt at gå den rigtige vej, og at det var blevet bedre og bedre inden for de sidste 14 dage. Hun oplyste, at hun nu kunne sidde 1-1½ time på en stol, og at*

gangdistancen ligeledes var øget væsentligt. Hun oplyste, at hun fortsat tog smertestillende håndkøbsmedicin (Ibuprofen og Pinex), men ikke længere smertestillende morfina (Oxynorm), og at fokus nu var på genoptræning.

Den 11. januar 2021 oplyste hun, at hun fortsat syntes, at det gik godt fremad, at hendes gangdistance nu var øget til 3000 skridt, og at hun havde reduceret yderligere i den smertestillende håndkøbsmedicin.

I perioden 21. april 2021 – 18. august 2021 var klager i virksomhedspraktik som ... på et [virksomhed2], hvor hun øgede sin arbejdstid først fra 6 til 9 timer om ugen, fra den 17. maj 2021 til 12 timer om ugen, fra den 9. juli 2021 til 14 timer om ugen, og fra den 23. juli 2021 til 16 timer om ugen. Det er oplyst, at hun var fritaget for tunge løft, men at der ikke var opgaver, som hun ikke havde kunnet klare. Den 9. august 2021 oplyste hun, at hun oplevede tiltagende rygsmerter, og at hun mente, at opgaverne ikke var afvekslende nok, og den 17. august 2021 blev det herefter konkluderet, at hun havde været fuld effektiv i de fremmødte timer, men at opgaverne i [praktikken] ikke var hensigtsmæssige for hende, idet det var svært at undgå uhensigtsmæssige arbejdsstillinger, og praktikforløbet blev derfor afsluttet.

Selskabet henviser til afsluttende statusrapport (udateret) fra virksomhedskonsulenten, der fremlægges som bilag G, og resultat af møde i rehabiliteringsteam den 17. august 2022 (bilag E).

Den 19. august 2021 startede klager i praktik som ... hos sin ægtefælle i [virksomhed3]. Det er oplyst, at hun startede op på en arbejdstid på 4 timer om dagen, 4 dage om ugen, dvs. i alt 16 timer om ugen - svarende til det timetal hun havde oparbejdet som [praktik i virksomhed2] - med plan om yderligere gradvis optrapning. Det fremgår, at hendes arbejdsopgaver bestod i Selskabet henviser til afsluttende statusrapport af 5. april 2022 fra virksomhedskonsulenten, der fremlægges som bilag H.

På rehabiliteringsmøde den 2. september 2021 oplyste klager (bilag E), at den seneste prolapsoperation havde afhjulpet de svære udstrålende smerter til højre ben, men at hun fortsat havde en rygsmerteproblematik, og at hun efter opstart i praktik som ... havde oplevet en helbredsmæssig forværring og havde mange rygsmerter. Teamet anbefalede derfor, at hun i en periode forsøgte med en arbejdstid på 3 dage om uge.

Det fremgår videre af den afsluttende statusrapport (bilag H): *Den 30. september 2021 (uge 35), at klager herefter reducerede sin arbejdstid til 9 timer om ugen.*

Den 20. oktober 2021, at hun var kommet ind i en rytme med at vågne ved 8-tiden og møde kl. 9, men at opgaverne i [virksomhed3] var bedre end dem på [virksomhed2], fordi de var mere afvekslende. ...

Den 26. januar 2022, at klager oplyste, at det havde været slemt med ryggen og psyken den sidste måned, at hun ville prøve at gå hjem 15 minutter tidligere, og derved reducerede arbejdstiden til 7½ time om ugen, og at hun selv ville lave notater om dette.

Den 28. februar 2022, at hun oplyste dette havde fungeret godt, og at det daglige timetal på 2½ time var fuldt effektivt, fordi hun ikke længere holdt pauser.

Det fremgår, at hun efterfølgende igennem en periode på 2 uger prøvede at blive en time længere om fredagen, men den 4. april 2022 blev det konkluderet, at det ikke fungerede med at møde før kl. 9, idet medicinen lige skulle virke, og at den ideelle mødetid derfor var 9-11.45 med en pause på ca. 20 minutter.

Den 29. juni 2022 oplyste klager til kommunen (bilag E), at hun ville blive ansat i [virksomhed3], hvis hun blev tilkendt fleksjob, og at hun fortsat mente, at opgaverne i [virksomhed3] var bedre end dem på [virksomhed2].

Den 17. august 2022 blev hun herefter indstillet til fleksjob. Det fremgår af indstillingen (bilag E), at rehabiliteringsteamet vurderede, at hun i den aktuelle afprøvning/arbejdsfunktion var i stand til at arbejde 7½ time om ugen med 100 procent effektivitet, men at teamet forventede, at hun ville kunne øge sin arbejdstid, når arbejdsopgaverne var tilpassede, og hun havde fået ro i forbindelse med afklaringen af hendes arbejdsevne.

Den 18. august 2022 blev klager herefter bevilget midlertidig fleksjob. Det fremgår af afgørelsen (bilag E), at denne var truffet på baggrund af rehabiliteringsteamets indstilling.

Den 19. august 2022 blev hun ansat af sin ægtefælle som salgsassistent med reference til ham og en ugentlig arbejdstid på 7,5 time i [virksomhed3]. Ansættelsesaftalen fremlægges som bilag I.

Selskabet henviser ligeledes til udateret 'overlevering til rehabiliteringsteam' og journaloplysningerne fra kommunen den 20. oktober 2021 og 24. august 2022 (bilag E), hvoraf det fremgår, at klagers ægtefælle er ... [i virksomhed3] og ansvarlig kontaktperson både i klagers praktikforløb og i hendes efterfølgende fleksjobansættelse.

Den 24. august 2022 godkendte kommunen klagers ansættelse i midlertidigt fleksjob som ... med arbejdstid på 7½ time om ugen og 100 procents effektivitet i [virksomhed3] (bilag E).

Den 26. september 2022 meddelte selskabet klager, at hun ikke var berettiget til udbetaling af PFA Engangssum. Afgørelsen er fremlagt af klager.

Den 20. oktober 2022 skrev klager til selskabet og oplyste, at hun havde fået en tid hos sin praktiserende læge med henblik på en ny vurdering, og at selskabet ville høre nærmere. Mailen fremlægges som bilag J.

Den 13. november 2022 klagede hun i stedet til ankenævnet.

Lægeligt

Det fremgår af journaloplysninger fra Ortopædkirurgisk Rygklinik ... den 20. april 2020, fremlægges som bilag K, at klager havde været helt symptomfri siden 2012. Aktuelt var der tale om en re-prolaps i lænderyggen samt to discusprolaps/protutioner i brystryggen, men der var alene tale om smerter isoleret lavt i lænderyggen, uden nogen smerter længere oppe i ryggen.

Den 11. september 2020 fik hun herefter foretaget en dekompression og fjernelse af prolapsen i lænderyggen.

I perioden 13. oktober 2020 – 18. marts 2021 deltog hun i et genoptræningsforløb. Det fremgår af afslutningsnotatet, fremlægges som bilag L, at klager angav god effekt af operation og genoptræning. Der resterende intermitterende smerter i lænden, især ved lidt pludselige bevægelser, men ingen smerter i benene, og hun tog ingen fast smertestillende medicin. Hun kunne sidde i 2 timer og hendes gangdistance var 3500-4000 skridt. Det blev konkluderet, at der var opnået god lumbal styrke og stabilitet, og at hun udførte hjemmeøvelser med god kvalitet og uden smerteprovokation.

I lægeattest af 22. marts 2021 oplyste hendes praktiserende læge, fremlægges som bilag M, at hendes tilstand var bedre, at hun var kommet langt, og at prognosen fortsat var god. Lægen forventede, at hun helt eller delvist ville genvinde sin erhvervsevne i forhold til et andet ikke fysisk arbejde indenfor 1 år.

Det fremgår efterfølgende af journaloplysningerne fra hendes praktiserende læge den 14. september 2021, fremlægges som bilag N, side 16, at hun nu kom grundet tiltagende gener med smerter, der strålede ud i ben, og lægen noterede: *'Startet praktik 21. april i ... på [virksomhed2]. Problemer hver gang hun bukkes sig ned – låser fast. Gjort dette hele tiden. Nu startet i praktik i [virksomhed3] – hvilket bedre, da der er skiftede arbejdsopgaver, men stadig ikke helt godt.'* Klager blev derfor henvist til ny MR-skanning.

Ved svar på MR-skanning den 4. oktober 2021 (bilag N, side 12-13), er der beskrevet lette degenerative forandringer lavt thorakalt (brystryggen) og lette-moderate degenerative forandringer lavt lumbalt (lænderyggen), og det blev konkluderet, at der siden MRskanning den 9. juni 2020 var tale om 'nytilkommet lidt modic-I' (inflammation) i lænden, men 'regression af discusherniering' (mindsket discusprotusion/prolaps) i lænden (L4/L5) og i øvrigt uforandrede forhold. Det fremgår ligeledes af epikrise af 5. november 2021 fra fysioterapeut ... ved Ortopædkirurgisk Rygklinik ... (bilag N, side 5-6), at klager var reopereret i 2020 med god effekt, men at hun siden marts 2021 havde oplevet tiltagende smerter i lænderyggen. Klager beskrev daglige smerter af vekslende intensitet, og at der et par gange om ugen kunne opstå recidiverende smerter i højre ben, men at hun fortsat kun tog smertestillende håndkøbsmedicin (Pamol, Ibuprofen). Ved den objektive undersøgelse blev hun beskrevet smertepreget i aktivitet og med nedsat bevægelighed i lænderyggen, men med upåfaldende gangfunktion og neurologi, og der fandtes ingen videre palpationsmæssig ømhed eller rygsmerter. Det blev konkluderet, at hun havde udviklet tiltagende og mere konstante lave lænderygsmerter, men at der var tale om 'mekaniske godartede lænderygsmerter' uden tegn på rodtryk. Tilstanden skønnedes at være stationær, og der anbefalede fokus på social afklaring. Der forventedes at være varige funktionsbegrænsninger og skånehensyn.

Det fremgår videre af journaloplysningerne fra hendes praktiserende læge den 27. januar 2022 (bilag N, side 1), at hun fortsat havde flere betydende diskusprolaps, men at disse forventedes svinde af sig selv.

I lægeattest til rehabiliteringsteam af 19. maj 2022, fremlagt af klager, oplyste hendes praktiserende læge efterfølgende, at forløbet desværre havde vist, at hun trods operation ikke kunne vende tilbage til arbejdsmarkedet, som før sin diskusprolaps, og at det var lægens klare indtryk, at hun gerne ville, men ikke kunne, og at lægen vurderede, at det aktuelle timetal var absolut maksimum.

I funktionsevneskema af 20. maj 2022, fremlægges som bilag O, oplyste klager samtidig, at hun kunne gå 20-30 min ad gangen, sidde 1½ time ad gangen, stå 45 minutter ad gangen, og at hun ikke havde nogen problemer med at klatre på stiger, gå på trapper, bøje sig fremover, bagover og til siden, ligge på knæ og sidde på hug og strække armene over skuldrene, at hun kunne løfte/bære 2-3 kg, og at hun ikke benyttede nogle hjælpemidler i sin dagligdag.

Konklusion og begrundelse for selskabets afgørelse

Selskabet har udbetalt forsikringsydelse ved midlertidigt erhvervsevnetab i klagers hidtidige erhverv som ... i perioden frem til den 31. august 2022, hvor selskabet overgik til en vurdering af hendes generelle erhvervsevne.

Parterne er enige om, at hendes helbredsmæssige tilstand er stationær, og hendes erhvervsevne skal derfor vurderes efter forsikringsbetingelserne om helbredsmæssigt erhvervsevnetab i et generelt erhverv, som hun med rimelighed kan forlanges at påtage sig, indenfor en bredere vifte af erhverv med de rette skånehensyn.

Der er imidlertid ikke enighed om, hvorvidt hendes generelle erhvervsevne er varigt nedsat med 2/3.

Klager anfører, at hendes læge har vurderet, at hun maksimalt kan varetage et job på 7,5 timer om ugen, hvilket hun har gjort siden 20. august 2021, og at dette svarer til en nedsat erhvervsevne på mindst 2/3.

Helbredsmæssigt

Selskabet finder ikke, at der er lægelig dokumentation for, at klager ikke kan arbejde mere end 12 timer om ugen. Selskabet henviser til, at der i marts 2021 er beskrevet god effekt af operation og genoptræning, hvor der er opnået god styrke og stabilitet i lænden, uden smerteudstråling og uden behov for fast smertestillende medicin (bilag L).

Selskabet er opmærksom på, at klager i august og september 2021 efterfølgende har oplyst om tiltagende rygsmerter, og at der ved MR skanning den 4. oktober 2021 er beskrevet nytillkommet 'lidt' modic 1 (inflammation) i lænden siden MR-skanning den 9. juni 2020 (bilag N, side 13).

Selskabet bemærker imidlertid, at det fremgår af journaloplysningerne fra hendes praktiserende læge den 14. september 2021, at det drejede sig om aflåsingsproblemer, hver gang hun bukkede sig ned, hvilket hun havde haft hele tiden, og at der ved MR skanningen den 4. oktober 2020 samtidig blev beskrevet bedring i form af 'regression af discusherniering' (bilag N, side 16 og 13).

Selskabet bemærker ligeledes at der ved den objektive undersøgelse på Ortopædkirurgisk Rygklinik ... den 5. november 2021 blev beskrevet upåfaldende gangfunktion og neurologi, at der ikke fandtes nogen videre palpationsmæssig ømhed eller rygsmerter, at det blev konkluderet, at der var tale om 'mekaniske godartede lænderygsmerter' uden tegn på rodtryk, ligesom det blev oplyst, at klager fortsat alene tog smertestillende håndkøbsmedicin (bilag N, side 5).

Herudover henviser selskabet til, at klager den 28. februar 2022 oplyste, at hun kunne arbejde 2½ time effektivt uden pauser (bilag H), og at hun i funktionsevneskema af 20. maj 2022 (bilag O) oplyste, at hun bl.a. kunne sidde op til 1½ time ad gang og ikke havde problemer med hverken at bø-

je sig fremover eller til siden, at hun kunne løfte/bære 2-3 kg og ikke benyttede nogle hjælpemidler i dagligdagen.

Selskabet finder på baggrund heraf ikke dokumentation for væsentlige rygproblemer eller skånebehov, der kan begrunde en nedsat arbejdstid på 2/3 eller derover i et generelt erhverv af helbredsmaessige årsager.

Fleksjob

Selskabet er opmærksom på, at klager er bevilget fleksjob på 7,5 time om ugen som ... i [virksomhed3].

Selskabet bemærker imidlertid, at det fremgår, at klager formåede at øge sin arbejdstid til 16 timer med fuld effektivitet i sit praktikforløb som ... i juli 2021, at der ikke var nogen opgaver hun ikke havde kunnet klare, men at det blev vurderet, at opgaverne ikke var hensigtsmaessige, idet det var svært at undgå uhensigtsmaessige arbejdsstillinger (bilag G).

Selskabet bemærker, at hun derfor startede op i et nyt praktikforløb, ligeledes på 16 timer om ugen med plan om yderligere optrapning af arbejdstiden, og at hun efterfølgende oplyste, at opgaverne som ... var bedre for hendes ryg end opgaverne på [virksomhed2].

Selskabet bemærker imidlertid, at der var tale om opgaver i form af ... svarende til hendes hidtidige opgaver i som ... i [virksomhed1], som hun ikke mente, at hun kunne holde til bl.a. grundet de vrid, der er ved [arbejdet] (bilag E og H).

Selskabet finder på baggrund heraf, at der er tale om et fastholdelsesfleksjob uden forudgående relevant arbejdsprøvning eller arbejdsprøvning i forhold til et bredere arbejdsmarked med relevante skånehensyn for hidtidige rygbelastende funktioner i form af vrid og fysisk arbejde.

Selskabet finder således ikke, at det nærmere er undersøgt, i hvilket omfang hun ville kunne arbejde inden for en bredere vifte af erhverv, der i højere grad ville kunne tilgodese hendes skånebehov for rygbelastende arbejde.

Selskabet bemærker i forlængelse heraf, at klager har den 30. juni 2020 overfor kommunen selv har peget på muligheden for at arbejde på et rejsebureau/kontorarbejde eller hos Profiloptyk med afvekslende arbejdsstillinger, og at hun har oplyst, at man ikke skal have en uddannelse for at arbejde hos Profiloptyk (bilag E).

Herudover bemærker selskabet, at det fremgår af indstillingen fra rehabiliteringsteamet (bilag E), at teamet forventende, at hun ville kunne øge sin arbejdstid, når opgaverne var tilpassede, og hun havde fået ro i forbindelse med afklaringen af hendes arbejdssevne.

Selskabet bemærker ligeledes, at selskabets vurdering af klagers erhvervsevnetab er uafhængig af tilkendelsen af fleksjob, idet kriterierne for tilkendelse af fleksjob er forskellige fra kriterierne for udbetaling af ydelser ved tab af erhvervsevne i henhold til klagers forsikringsbetingelser (bilag B).

Efter forsikringsbetingelserne er der tale om en generel og ikke en individuel målestok, idet den forsikredes erhvervsevne vurderes i forhold til et generelt erhverv.

Den offentlig vurdering omhandler arbejdsevnen, dvs. evnen til at opfylde de krav, der stilles på arbejdsmarkedet for at kunne udføre forskellige konkret specificerede arbejdsopgaver med henblik på at opnå selvforsørgelse.

Selskabets bedømmelse af klagerens erhvervsevne sker imidlertid alene på baggrund af klagerens helbredstilstand under hensyn til klagerens uddannelse og tidligere beskæftigelse.

Konklusion

Ud fra de samlede helbredsmæssige oplysninger i sagen er det selskabets vurdering, at klagers generelle erhvervsevne ikke er lægeligt dokumenteret varigt nedsat med mindst 2/3 i henhold til forsikringsbetingelserne.

Selskabet finder heller ikke, at klagers arbejdsopgaver har været afpasset hendes skånehensyn for rygbelastende arbejde, idet hun fortsat har ... arbejde og fysisk arbejde i form af ...

Selskabets finder derfor, at klager med de rette skånehensyn burde kunne varetage et arbejde i videre omfang end 12 timer indenfor en bredere vifte af erhverv, som hun med rimelighed kan forlanges at påtage sig, og at hun således ikke har bevist, at hun ikke er i stand til at arbejde mere end 1/3 af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, anciennitet og alder.

Selskabet finder således ikke, at der foreligger hverken helbredsmæssig eller erhvervsafklarende dokumentation for et varigt og generelt erhvervsevnetab på 2/3 eller derover.

Selskabet fastholder på den baggrund, at klager ikke er berettiget til udbetaling af PFA Engangssum.

Selskabet bemærker, at det er klager, der har bevisbyrden for, at der foreligger et erstatningsberettiget erhvervsevnetab."

Klageren har den 21/2 2023 bl.a. anført:

"Vedrørende PFA' udtalelse.

Status fra læge ... fra [hospital], hvis mine smerter ikke var forsvundet inden et år, ville tilstanden være stationær, og de kunne ikke hjælpe mig mere. Kun hvis jeg fik en diskusprolaps mere, ville man gøre ryggen stiv med skruer.

I perioden fra 21 april 2021 til 18 august 2021 var jeg desværre for hård ved mig selv, fik tiltagende smerter i ryg og ben, og hvor ryg låste faste i lænd. I afsnit hvor PFA udtaler jeg arbejder 2 1/5 time uden pause, har aldrig været tilfælde, jeg skal have pause efter 1 time pga. rygsmerter.

Den 17. august

Rehabiliteringsteamet ønskede jeg kunne øge arbejdstiden en 1/5 time mere om ugen, men som jeg udtalte til mødet at jeg ville prøve på et tidspunkt, men kunne ikke love noget, og har efterfølgende forsøgt uden god effekt,

Rehabiliteringsteamet ser også på de ting man også skal kunne klare i sit hjem, ved siden af arbejdet, som rengøring, vasketøj, handle ind lave mad et par gange om ugen, jeg er frataget fra støvsugning og gulvvask, da det er det værste jeg kan udsætte min ryg for.

Bilag N side 1

Jeg har desværre 4 discusprolaps jeg skal lære at leve med, og skal især passe på hvad jeg foretager mig,

PFA hævder at de i min læges journal, har skrevet at de forsvinder af sig selv, har aldrig set den journal, læge har skrevet jeg har 4 diskusprolaps, men aldrig at de forsvinder af sig selv.

PFA bemærker mine ønsker i 2020 om arbejde på kontor og rejsebureau. Det var et stort ønske jeg havde efter min operation, men som tiden gik og smerterne i ryg og lænd vente tilbage, var det ikke det jeg skulle.

PFA mener ikke jeg har haft arbejdsopgaver med afpasset skånehensyn, jeg har ikke haft andet i de 1 1/2 år jeg var i praktik, Jeg kan ikke side en hel dag, arbejder jeg med hænderne, går det i ryggen, står jeg forlænge går det i ryg og låser ryggen,

Mit flexjob i dag er at jeg kan [arbejdsopgave], højst en time, [arbejdsopgave] hvor jeg går kan sidde, arbejder i forskellige stillinger som er godt for min ryg. Men betyder også at hver gang jeg kommer hjem, skal jeg ligge og slappe af en halv time."

Af statusattest af 22/10 2020 fra ortopædkirurgisk afdeling fremgår bl.a.:

"1. Hvilke symptomer har pt., og hvordan påvirker disse konkret funktionsevnen?

[Klageren] præsenterede inden operationen betydelig rygsmerteproblemstilling med MR-påvist diskusprolaps L4/LS niveauet i lænderyggen, som kan forklare pt.s symptomer. Udredes derfor både for rygsmerter og smerter på baggrund af nervetryk.

2. Er der behov for yderligere lægelig udredning/undersøgelse? Hvis ja, hvilken og hvornår forventes den at være afsluttet?

Der er foretaget dekompression og prolapsfjernelse, gjort plads til nerverne og fjernet den anførte prolaps den 11.09.20. Operationen forløb planmæssigt, og hun følger vanligt regime efter diskusprolapsoperation. Der er planlagt telefonisk opfølgning ca. 5 uger postoperativt ved ryg-sygeplejerske. Der er som udgangspunkt ikke planlagt yderligere opfølgning lægefagligt i rygam-bulant regi, hvis alt forløbet som sædvanligt.

3. Hvornår forventes max. effekt af behandlingen/genoptræningen at være indtrådt?

Der opstartes genoptræning i kommunalt regi ca. 4-6 uger postoperativt. Pt. kan arbejde delvist ca. 8 uger efter operation, hvor hun skal undgå tunge løft, vrid deslige. 12 uger efter operationen er der ikke længere restriktioner som udgangspunkt.

4. Vurderes der at kunne sættes en prognose for hvornår eller om [klageren] vil kunne genoptage erhvervsmæssig beskæftigelse som før?

Jævnfør punkt 3. Kan starte arbejde ca. 8 uger efter operationen afhængig af gentræningsforløb. Der forventes fuld at kunne arbejde ca. 12 uger postoperativt, men det må bero på det postoperative forløb.

Ankenævnet *for* Forsikring

10.

98955

5. Vurderes der at være/blive varige skånehensyn ift. arbejdsmarkedet?

Det er ikke den umiddelbare vurdering, at der bliver varige skånehensyn, men det må bero på efterforløb. Hvorvidt hun får gener fra det slid, der er i lænderyggen, sv.t. den diskus, der nu er opereret to gange og endelig status herefter, kan der gå op til 1 år, inden man kan vurdere endelig status vedr. restsymptomer og skånebehov."

Af lægeerklæring af 19/5 2022 fra egen læge fremgår bl.a.:

"2.2 Relevante helbredsforhold

Pt. har flere diskusprolaps, diagnosticeret på MR

...

2.3 Særlige hensyn

Ingen løft. Skiftende arbejdsstillinger. Ikke samme funktion i længere tid ad gangen. Kortere arbejdsdage. Pauser.

...

2.7 Lægens eventuelle supplerende oplysninger

Klart indtryk af en patient, der vil, men ikke kan gr. sine svære og dokumenterede rygproblemer. Helt og aldeles stationær tilstand. Aktuelle antal timer er absolut maksimum."

Af statusrapport vedrørende klagerens praktikforløb i virksomhed² fremgår bl.a.:

"Effektivitet:

Fuld effektiv i de fremmødte timer

1. Mødestabilitet: Meget stabilt fremmøde

2. Sygedage: nej

3. Gået tidligere: [Klageren] har været nødt til at gå hjem før lid enkelte dage pga. rygsmerter.

4. Udvikling i perioden:

17.5.21: [Klageren] begyndte praktikken med mødetiden mandag, onsdag og fredag 8-10. Efter 1 ½ uge øgede hun mødetiden til kl. 11 alle 3 dage. Fra i dag øges igen med 1 time, således at [klageren] møder 8-12 mandag, onsdag og fredag. Fra næste uge ændres til at [klageren] møder ind tirsdag i stedet for mandag, idet de er mange i ... om mandagen. Herved prøver [klageren], hvordan det er at møde 2 dage i træk.

[Klageren] udtaler, at det de første par uger var hårdt at komme i gang, men at hun nu ikke er så træt mere. I starten var der rigtig mange nye indtryk og informationer. [Klageren] fortæller, at hun nyder at møde hver dag, og at hun står glad op for at møde på arbejdet. [Klageren] fritages for tunge løft, ellers har der ikke været opgaver, som [klageren] ikke har kunnet klare. [Klageren] synes, at det fungerer godt med de vekslende opgaver og arbejdsstillinger. Hun kan godt lide selv at slå med opgaverne og så at have mulighed for at spørge. Der er gode hjælpemidler på arbejdspladsen i form af hæve-/sænkeborde og ståmåtter.

[Kontaktperson] fortæller, at [klageren] har masser af gå på mod. Hun hopper ud i opgaverne og kan ikke lide at stå stille. [Klageren] passer rigtig godt ind i teamet, og hun har en god føling med sig selv. [Klageren] er meget fleksibel, og hun får noget fra hånden. [Kontaktperson] udtaler, at hun er ked af, at hun ikke har penge til at ansætte [klageren]. Næste step i optrapning af mødetid er at tage en dag mere på.

7.6.2021: [Klageren] ringer og fortæller, at hun har fået tiltagende smerter i ryggen. Det skyldes, at hun står meget med den samme opgave - eksempelvis Det aftales, at hun vil prøve at snakke med [kontaktperson] om mere afvekslende opgaver - evt. i samråd med leder ... ift. andre opgaver på [virksomhed2].

10.6.21: [Klageren] kan ikke holde til at arbejde i ... 4 timer. Ryggen låser, fordi hun står meget i den samme stilling. Hun har behov for afvekslende opgaver. I går var [klageren] i ... i 3 timer, hvor hun lavede ... Det gik ok, fordi hun sørgede for at bevæge sig mere rundt.

[Klageren] tilbydes, at hun kan få flere varierende opgaver, hvor hun får opgaver i samråd med ... lederen. Det aftales derfor, at [klageren] fortsat møder 3 dage á 4 timer. De første 2 timer er [klageren] i ... og de efterfølgende 2 timer har [klageren] opgaver i samråd med ... lederen. ...

Det aftales, at næste step i øgning af arbejdstiden kunne være en dag mere frem for længere dage.

9.7.2021: [Klageren] er fra denne uge gået op med 2 timer om mandagen 8-10. Det er gået fint.

Hvis ok efter yderligere 2 uger - så øges med 2 timer igen mandag, således at hun møder mandag 8-12. Mødedagene ændres til at have

Går godt med at starte i ... 2-2½ time. Herefter opgaver udenfor ...

Godt med afvekslingen, og at hun bevæger sig. Tænker også over det ift. ... opgaverne. Fungerer meget bedre med vekslingen mellem opgaverne. Fysioterapeut fra Rygcentret i ... kommer hver torsdag på arbejdspladsen – [Klageren] fået det 2 gange. Fysioterapeuten har anbefalet at prøve med den ene fod hvilende på noget - [Klageren] vil prøve del Ellers kontakt til ergoterapeut ved behov.

9.8.2021: [Klageren] ringer og fortæller, at det ikke går så godt i praktikken. Hun får tiltagende rygsmerter. Hun vurderer selv, at opgaverne ikke er afvekslende nok. [Klageren] fortæller, at hun har snakket med rådgiver om det, og det er aftalt, at hun ikke skal fortsætte i praktikken, såfremt det forværrer hendes rygsmerter. [Klageren] overvejer, om hun skal ophøre i nuværende praktik, eller om hun evt. skal fortsætte indtil anden praktik er fundet.

17.8.21: [Kontaktperson] udtaler, at [klageren] er dygtig, og at hun rigtig gerne vil. [Klageren] driver sig selv og bliver ved. Det har dog vist sig, at opgaver i et ... ikke er hensigtsmæssigt for [klageren], idet det er svært at undgå uhensigtsmæssige arbejdsstillinger i nogle situationer. Det aftales, at praktikforløbet afbrydes.

...

13. Samlet vurdering

Praktikken vurderes samlet set værende retvisende ift. at den har imødekommet [klagerens] ønsker og gjort brug af hendes kompetencer. De nødvendige skånehensyn er forsøgt imødekommet iflg. ABC-jobplan, men ved arbejdet i et ... er det svært at undgå uhensigtsmæssige arbejdsstillinger. Det er desuden forsøgt med mere afvekslende opgaver i form af flere serviceopgaver. Disse har [klageren] udført meget kompetent. [Klagerens] effektivitet og arbejdsmoral er meget høj.

En ugentlige timetal på 16 timer i aktuelle praktik viste sig at være for højt, idet [klageren] fik tiltagende rygsmerter. Forløbet blev efterfølgende afbrudt."

Af statusrapport vedrørende klagerens praktikforløb i virksomhed3 fremgår bl.a.:

"13. Samlet vurdering

Praktikken vurderes samlet set at være retvisende ift. at den har imødekommet [klagerens] ønsker, gjort brug af hendes kompetencer, samt imødekommet de nødvendige skånehensyn iflg. ABC-jobplan.

[Klagerens] effektivitet vurderes nedsat til ca. 7½ timers effektive ugentlige arbejdstimer. Dette pga. hendes fysiske udfordringer, og tiltagende smerter med deraf behov for pauser. Del fungerer bedst for [klageren], når der er mulighed for en restitutionsdag imellem mødedagene. Der er ikke forskel, om hun møder fra morgenen af eller om eftermiddagen. Fra morgenen af er det dog mest optimalt for [klageren] at møde fra kl. 9, idet hendes medicin først skal begynde at virke, ligesom hun ikke har så god en søvnrytme. [Klagerens] skånehensyn er blevet tilgodeset, og hun fungerer godt med de mange forskellige opgaver, der er i [virksomheden]. Der er både tale ... [Klageren] har arbejdsmæssige ressourcer i form af, at hun er meget serviceminded, og er god til selv at se hvilke opgaver, der skal løses. Disse kan udover aktuelle arbejdsplads bruges i [erhverv]."

Af rehabiliteringsteamets indstilling af 17/8 2022 fremgår bl.a.:

"Indstilling: Fleksjob

...

Begrundelse: Teamet lægger vægt på:

Beskæftigelse:

- At [klageren] blev sygemeldt den 28. oktober 2019 og overgik til jobafklaringsforløb den 1. juli 2021.
- At [klageren] er ufaglært. Hun har erfaring som [Klageren] har senest været ansat ved [virksomhed1] og er under sygemeldingen opsagt i stillingen.
- At [klageren] har deltaget i motion og bevægelse på ... og smertetacklingsforløb på
- At [klageren] har deltaget i virksomhedspraktik ved [virksomhed2] i perioden 21. april 2021 til 18. august 2021. [Klageren] sluttede praktikken på 16 timer om ugen med en effektivitet på 100%.
- At [klageren] den 19. august 2021 startede i virksomhedspraktik ved [virksomhed3] og er fortsat på stedet. [Klageren] arbejder 7½ time pr. uge med en effektivitet på 100%.

Helbredsmæssigt:

- At [klageren] er sygemeldt på grund af flere diskusprolaps og slidforandringer i ryggen. [Klageren] blev opereret den 11. september 2020 og er tidligere i 2012 opereret for samme. [Kla-

geren] har under sygemeldingen fulgt den anbefalede genoptræning hos sundhedscenter vest i Tarm x 2 ugentligt, hvilket ikke har haft den ønskede effekt.

- På mødet oplyser [klageren], at hun træner hjemme, går til svømning og går ture.

Teamet lægger vægt på ovenstående oplysninger i forhold til at [klageren] ikke kan opnå beskæftigelse på ordinære vilkår. I den aktuelle afprøvning/arbejdsfunktion er [klageren] i stand til at arbejde 7½ timer med 100% effektivitet. Arbejdstid og effektivitet kan eventuelt være anderledes i en anden arbejdsfunktion, uden dette dog har betydning for vurderingen af den samlede arbejdssevne, der vurderes begrænset i ethvert erhverv - svarende til fleksjobniveau. Det vurderes, at tilstanden er varig og stationær. Der kan ikke peges på behandlingsmuligheder eller støttemuligheder, til bedring af helbredstilstanden eller funktionsevnen. Teamet indstiller til et udviklingsfleksjob jf. LAB § 116, stk. 2."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"6.2. Engangsudbetaling ved nedsat erhvervsevne

For at engangsudbetaling ved nedsat erhvervsevne kan udbetales, skal erhvervsevnen være nedsat til en tredjedel eller derunder som følge af sygdom eller ulykkestilfælde, og nedsættelsen skal efter PFA Pensions skøn være varig.

6.2.1. Definition af erhvervsevnenedsættelsen

Erhvervsevnen er nedsat til en tredjedel eller derunder, hvis den forsikrede - efter PFA Pensions skøn - ikke længere er i stand til at tjene mere end en tredjedel af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, anciennitet og alder. Bedømmelsen sker på grundlag af en helhedsvurdering under hensyn til den forsikredes helbredstilstand, uddannelse og tidligere beskæftigelse.

Nedsættelsen af erhvervsevnen anses for varig, hvis det er overvejende sandsynligt, at erhvervsevnen - trods lægelig eller anden helbredsfræmmende behandling, omskoling, revalidering, genoptræning eller uddannelse - er og fortsat må anses for at ville være nedsat til en tredjedel eller derunder.

Udbetaling kan tidligst ske et år efter, at erhvervsevnen blev nedsat i tilstrækkelig grad. Erhvervsevnenedsættelsen skal have varet uafbrudt i et år, og den forsikrede skal være i live et år efter, at erhvervsevnen blev nedsat i tilstrækkelig grad."

Nævnet udtaler:

Klageren er født i 1960'erne og er ufaglært. Hun blev i 2012 opereret for en diskusprolaps, og hun vendte tilbage til arbejdsmarkedet på fuld tid frem til 28/10 2019, hvor hun blev sygemeldt på grund af smerter i lænderyggen. Klageren fik konstateret degenerative forandringer og flere diskusprolaps i lænderyggen. Hun blev i 2020 opsagt og fratrådte den 31/7 2020. Hun var fra 21/4 2021 til 18/8 2021 i virksomhedspraktik, hvor hun øgede arbejdstiden fra 6 timer om ugen

til 16 timer. Hendes ryggener blev forværret under praktikforløbet, og det blev vurderet, at arbejdet ikke var hensigtsmæssigt. Hun startede i et nyt praktikforløb 16 timer om ugen i ægtefællens virksomhed den 19/8 2021. Grundet forværring af generne blev arbejdstiden sat ned til 9 timer om ugen den 30/9 2021. Arbejdstiden blev sat yderligere ned til 7,5 timer om ugen. Klageren blev tilkendt fleksjob den 18/8 2022 med en arbejdstid på 7,5 timer om ugen.

Selskabet har vurderet, at klagerens generelle erhvervsevne er nedsat med mellem halvdelen og 2/3, og at hun ikke er berettiget til at få udbetalt engangsudbetaling ved nedsat erhvervsevne, idet dette kræver et erhvervsevnetab på mindst 2/3. Selskabet har anført, at der ud fra de lægelige oplysninger ikke er dokumentation for, at klageren ikke ville kunne arbejde mindst 2/3 på det brede arbejdsmarked, hvis hendes skånehensyn blev tilgodeset. Selskabet har anført, at klageren ikke er tilstrækkeligt arbejdsprøvet, da hendes skånehensyn ikke er blevet fuldt ud tilgodeset i de to arbejdsprøvninger og i det efterfølgende fleksjob.

Klageren har anført, at erhvervsevnen er nedsat til mindre end en tredjedel, og at egen læge har vurderet, at hun maksimalt kan arbejde 7,5 timer om ugen.

Af statusrapport vedrørende klagerens praktikforløb i virksomhed² fremgår det, at "De nødvendige skånehensyn er forsøgt imødekommet iflg. ABC-jobplan, men ved arbejdet i et ... er det svært at undgå uhensigtsmæssige arbejdsstillinger. Det er desuden forsøgt med mere afvekslende opgaver i form af flere serviceopgaver. Disse har [klageren] udført meget kompetent. [Klagerens] effektivitet og arbejdsmoral er meget høj. En ugentlige timetal på 16 timer i aktuelle praktik viste sig at være for højt, idet [klageren] fik tiltagende rygsmerter".

Af lægeerklæring af 19/5 2022 fremgår det, at "Pt. har flere diskusprolaps, diagnosticeret på MR ... 2.3 Særlige hensyn: Ingen løft. Skiftende arbejdsstillinger. Ikke samme funktion i længere tid ad gangen. Kortere arbejdsdage. Pauser. ... Klart indtryk af en patient, der vil, men ikke kan gr. sine svære og dokumenterede rygproblemer. Helt og aldeles stationær tilstand. Aktuelle antal timer er absolut maksimum".

Af rehabiliteringsteamets indstilling af 17/8 2022 fremgår det, at klageren er "i stand til at arbejde 7 ½ timer med 100 % effektivitet. Arbejdstid og effektivitet kan eventuelt være anderledes i en anden arbejdsfunktion, uden dette dog har betydning for vurderingen af den samlede arbejdssevne, der vurderes begrænset i ethvert erhverv - svarende til fleksjobniveau".

Af forsikringsbetingelsernes punkt 6.2 fremgår det, at "for at engangsudbetaling ved nedsat erhvervsevne kan udbetales, skal erhvervsevnen være nedsat til en tredjedel eller derunder som følge af sygdom eller ulykkestilfælde, og nedsættelsen skal efter PFA Pensions skøn være varig". Det fremgår af punkt 6.2.1, at "erhvervsevnen er nedsat til en tredjedel eller derunder, hvis den forsikrede - efter PFA Pensions skøn - ikke længere er i stand til at tjene mere end en tredjedel af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, anciennitet og alder. Bedømmelsen sker på grundlag af en helhedsvurdering under hensyn til den forsikredes helbredstilstand, uddannelse og tidligere beskæftigelse".

Efter almindelige forsikringsretlige principper er det den, der rejser et krav, der skal bevise rigtigheden heraf.

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet, at klageren ikke har bevist, at hendes generelle erhvervsevne er nedsat med mindst 2/3. Nævnet kan derfor ikke kritisere selskabets afgørelse.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at sagens lægelige oplysninger ikke umiddelbart understøtter, at hun ikke skulle have været i stand til at tjene mere end en tredjedel af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, anciennitet og alder.

Nævnet har også lagt vægt på, at klageren har gener i form af smerter i lænderyggen, og at hun som følge heraf har en række skånehensyn, herunder ingen løft, skiftende arbejdsstillinger, ikke samme funktion i længere tid ad gangen, kortere arbejdsdage og pauser. Disse gener og skåne-

Ankenævnet for Forsikring

17.

98955

hensyn tilsiger ikke sig selv, at klageren ikke skulle kunne arbejde mere end en tredjedel af normal tid på det brede arbejdsmarked under hensyntagen til skånehensynene.

Nævnet har tillige lagt vægt på, at klageren i sit praktikforløb var i stand til at øge arbejdstiden til først 12 timer, så 14 timer og til 16 timer om ugen med en effektivitet på 100 % i en stilling, som efterfølgende blev vurderet uhensigtsmæssig for hendes skånehensyn. Nævnet bemærker, at der ikke ses at være dokumenteret end sådan forværring af klagerens gener, som kan forklare, at hun efterfølgende har været nødt til at gå markant ned i tid og alene kan arbejde 7,5 timer om ugen.

Nævnet har videre lagt vægt på, at klageren ikke synes at være tilstrækkeligt arbejdsprøvet, og at det derfor ikke er tilstrækkeligt undersøgt, i hvilket omfang hun ville være i stand til at arbejde inden for det bredere arbejdsmarked under iagttagelse af relevante skånehensyn. Nævnet bemærker, at klageren i sit første praktikforløb udførte arbejdsopgaver, der blev vurderet uhensigtsmæssige for hendes gener, hvorfor forløbet blev afbrudt. Nævnet bemærker videre, at klagerens andet praktikforløb og fleksjob er i ægtefælles virksomhed, som er den samme type virksomhed, som klageren arbejdede i forud for sin sygemelding.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Peter Thønnings